

J. C. Jacobsen: En lille Bemærkning vil jeg dog gjøre til den ærede Ordfører. Han lagde med fuldkommen Ret Bægt paa, at Mandens Villie maatte være det Afgjørende, forsaavidt han kan gjøre den gjældende, og at det ikke kan afhænge af vedkommende Autoritets Forsømmelse, hvor han skal ansees at have Bopæl. I nærværende Tilfælde synes der nu, efter Udvalgets Meddelelser, at have været Omstændigheder tilstede, som kunde berettigede Hr. Ree til at forlange sin Hjemstedsrret flyttet til Kjøbenhavn. Det har han imidlertid ikke gjort; han har vedvarende udøvet sin Valgret i Aalborg og svaret sin Skat der, og deri, og deri alene ligger for mig det afgjørende Moment for, at han maa betragtes som valgbar i Aalborg. Han har, ved ikke at benytte sin Ret her i Byen og ved derimod at benytte den i Aalborg, vist, at han vilde conservere sit Hjem paa det sidste Sted, og om han har opholdt sig i Udlandet eller i Indlandet, forekommer mig ikke at have det Mindste at bethyde. Hensigten med denne Bestemmelse er jo, at Ingen skal kunne gjøre sin Valgret og Valgbarhed gjældende paa to Steder, at Ingen skal, ved at etablere sig en kort Tid i en Commune, kunne flytte sin Ret dertil og derved forrykke Bestemmelserne i Forfatningsloven; men derom har der ikke været Tale, og derpaa forekommer det mig dog, at hele Bægten maa lægges.

Rehmann: Siden jeg har blandet mig i denne Discusjon, saa skal jeg dog endnu bemærke, at ganske vist kan Valgretten kun udøves paa eet Sted, og det har man altsaa en Ret til at optere; men med Hensyn til Valgbarheden vilde en saadan Regel, at man selv skulde erklære, i hvilken Commune man vilde være valgbar, forde en positiv Lovhjemmel, og jeg skjønner ikke rettere end, at, naar det er givet, at man kan have Bopæl paa to Steder, saa kan Bopælsbestemmelsen være fyldestgjort paa to Steder, og i saa Tilfælde maa man være valgbar paa begge Steder. Derimod er jeg enig med den ærede Medlem i, at Villien til at have Hjem paa et Sted, animus commorandi — jeg beder at undskylde, at jeg taler saameget Latin, men det er

især i Romerretten, at disse Begreber ere skabte og udviklede —, at det er denne animus, hvorpaa det kommer an, og til den skal man slutte sig fra en Mængde factiske og concrete Omstændigheder. Det har Udvalget ogsaa gjort. Forøvrigt kan jeg ikke være enig med den ærede Ordfører i, at det skulde være en væsentlig Omstændighed, om det midlertidige Ophold er et udenlandskt eller indenlandskt. I ethvert Fald vilde jeg snarere være tilbøjelig til at sige, at der hører en mere energisk Villiestilfjendegivelse og tydeligere Facta til at berettigede Andre til at sige, at en Mand har expatrieret sig, fordi han reiser udenlands, end til at berettigede dem til at sige, at han har excommuniceret sig — om jeg maa bruge det Ord, jeg siger ikke excommuniceret sig —, naar han flytter til et andet Sted indenfor Landets Grændser.

Ordføreren: Det forekommer mig, at hvad den ærede sidste Taler yttrede, staaer netop i Overensstemmelse med, hvad jeg sagde, nemlig, at der hører stærkere udprægede Omstændigheder til at tilfjendegive, at det er en Mand's Villie, naar han foretager en Udenlandsreise, at blive i Udlandet, end til, naar han flytter fra en Commune til en anden, at tilfjendegive, at han har ifinde virkelig at opslaae sin fremtidige Bopæl i den, hvortil han er flyttet. I den Henseende synes jeg ikke, at der er Uoverensstemmelse mellem den ærede sidste Talers Ytringer og, hvad jeg har sagt. — Jeg skal blot endnu, fordi jeg maaskee ikke har været saa heldig at udtrykke min Tanke tydeligt, bemærke i Anledning af hvad den ærede kongevalgte Medlem (J. C. Jacobsen) yttrede, at, da den paagjældende Valgte flyttede hertil i October 1865 og opholdt sig her i Tiden indtil October 1866, forekommer det mig, at det kunde være et stort Spørgsmaal, om de vedkommende Autoriteter i Aalborg rettelig kunne have opført ham paa Valglisten som Vælger i Aalborg og rettelig kunne have sat ham i Formueskat ved Skatteligningen for 1866, som jo foretoges i Begyndelsen af Aaret 1866 eller i Slutningen af 1865. Men denne Omstændighed, at Myndighederne i Kjøbenhavn ikke have opført ham paa Valglisten og ikke have ansat